

The Relationship Between Personality Traits and Psychological Capital with the Mediation of Body Language in University Students

Anahita Tashk*: Ph.D. health psychology, assistant professor, psychology ward, faculty of literature and human science, Shahid Bahonar university of Kerman, Kerman, Iran. anahita.tashk91@gmail.com

Abstract

Introduction: The present study aimed to investigate the relationship between personality traits and psychological capital through the mediation of body language.

Methods: This was a descriptive/correlational method study. The statistical population consisted of all eight-teen thousands students of the Islamic Azad university of Kerman. Three hundred eighty people were selected by simple random sampling method. The sixty-item questionnaire of personality characteristics of McCary and Kasta1990, the twenty-four-item questionnaire of psychological capital of Luttens2007 and a ten-item researcher-made questionnaire about body language were applied as measurement tools. The validity of the questionnaires was content and their reliability was proved by Cronbach's alpha coefficient. Descriptive and inferential statistics such as path and regression analyses have been used to analyze data.

Results: The results of the path analysis showed that body language could play a role in the relationship between student personality traits and psychological capital. Path analysis showed that direct relationships were significant at the level of 0.001 and indirect relationships were significant at the level of $P < 0.05$. According to the CFI index the degree of fit was 0.96 which indicates a good fit for the model.

Conclusions: Formation and continuation of interpersonal relationships In addition to psychological factors and in line with personality traits could be done by non-verbal messages through the body language in communication which plays an important role in social interactions. Obviously, the study of such concepts can help to integrate the individuals' growth and dynamism and organize their personality. The personality that underlies the person's interaction and adaptability with others and the social environment.

Keywords

Personality Traits

Psychological Capital

Body Language

University Student

*Corresponding Author
Study Type: Original
Received: 04 Mar 2018
Accepted: 15 Jan 2019

Please cite this article as follows:

Tashk A. The relationship between personality traits and psychological capital with the mediation of body language in students . Quarterly journal of social work. 2018; 7 (3); 44-51

رابطه بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی با میانجیگری زبان بدن در دانشجویان

آناهیتا تاشک*: استادیار بخش روانشناسی دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران. anahita.tashk91@gmail.com

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی با میانجیگری زبان بدن انجام شده است. **روش:** در این پژوهش از روش توصیفی، از نوع همبستگی استفاده شده است. جامعه‌آماری شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان به تعداد هجده هزار نفر بود، که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده تعداد سی صد و هشتاد نفر انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. ابزارهای اندازه‌گیری شامل پرسشنامه شصت سوالی ویژگی‌های شخصیتی مک کری و کاستا ۱۹۹۰، پرسشنامه بیست و چهار سوالی سرمایه روان‌شناختی لوتانز ۲۰۰۷ و پرسشنامه محقق ساخته ده سوالی زبان بدن بودند. روایی پرسشنامه‌ها از نوع محتوایی و پایایی آن‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی شده است. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آمار استنباطی نظیر آزمون تحلیل رگرسیون و آزمون تحلیل مسیر استفاده شده است.

نتایج: نتایج آزمون تحلیل مسیر نشان داد که زبان بدن توانسته است در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان با سرمایه روان‌شناختی نقش واسطه‌ای ایفا نماید. در تحلیل مسیر روابط مستقیم در سطح یک هزارم و غیرمستقیم با پی ویو پنج صدم معنادار بودند. میزان برازش براساس شاخص CFI نیز مقدار نود و شش صدم بود که نشان دهنده برازش خوب مدل است.

بحث و نتیجه‌گیری: در کنار عوامل روان‌شناختی و همسو با ویژگی‌های شخصیتی در شکل‌گیری و تداوم روابط بین فردی، می‌توان به پیام‌های غیرکلامی اشاره کرد که فرد از طریق زبان بدن در ارتباطات خود به‌کار می‌گیرد و نقش مهمی در تعاملات اجتماعی او ایفا می‌کنند. بدیهی است بررسی چنین مفاهیمی می‌تواند به رشد یکپارچه افراد، پویایی و سازماندهی شخصیت آن‌ها کمک نماید. شخصیتی که زمینه‌ساز تعامل و سازگاری فرد با دیگران و محیط اجتماعی است.

واژگان کلیدی

مولفه‌های شخصیت

سرمایه روان‌شناختی

زبان بدن

دانشجو

* نویسنده مسئول

نوع مطالعه: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۲/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۲۵

آناهیتا تاشک. رابطه بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی با میانجیگری زبان بدن در دانشجویان. فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۱۳۹۷؛ ۷ (۳): ۵۱-۴۴

نحوه استناد به مقاله:

مقدمه

بسیاری از پژوهشگران تلاش می‌کنند تا متغیرهای موثر بر رشد یکپارچه انسان را مورد مطالعه قرار دهند و روابط و اثرات آن را بر پدیده‌های مهم شناسایی کنند. (۱) یکی از این متغیرها، سرمایه روان‌شناختی است که به‌عنوان جزئی از روانشناسی مثبت‌گرا به شمار می‌رود، در سال‌های اخیر به‌صورت جدی مورد توجه و بررسی قرار گرفته است. (۲، ۳ و ۴). سرمایه روان‌شناختی مفهومی است که توسط فرد لوتانز، نظریه‌پرداز رفتار سازمانی با الهام از روانشناسی مثبت‌گرا و با هدف توجه به نقاط قوت و توانمندی‌های قابل توسعه کارکنان و سایر افراد جامعه مطرح شده است. (۲)

سرمایه روان‌شناختی سازه ترکیبی و به هم پیوسته‌ای است که چهار مولفه ادراکی-شناختی یعنی امیدواری، خودکارآمدی، خوش‌بینی و تاب‌آوری را در بر می‌گیرد. (۵) در واقع، امیدواری به معنای، حالت انگیزشی مثبت با در نظر گرفتن اهداف روشن برای زندگی است (۶) که تخیل را به سمت موارد مثبت هدایت می‌کند. خودکارآمدی به معنای، قضاوت فرد در مورد توانایی انجام یک عمل خاص به‌طور موفقیت‌آمیز است، (۷) خوش‌بینی به معنای، باور به اینکه در آینده چیزهای خوب بیشتر از چیزهای بد اتفاق می‌افتد. (۸) به عبارت دیگر، خوش‌بینی توانایی طرفداری و موافقت با یک درک مثبت از رویدادهای فعلی و آتی است (۹) و تاب‌آوری به معنای، کنار آمدن موفقیت‌آمیز فرد در موقعیت‌های دشوار و انطباق مثبت با تجربه‌های تلخ و ناگوار است. این مولفه‌ها در یک فرایند تعاملی و ارزش‌یابانه به زندگی فرد معنا بخشیده و تلاش فرد برای تغییر موقعیت‌های فشارزا را تداوم داده و او را برای ورود به صحنه عمل آماده می‌سازد و مقاومت و سرسختی او را در تحقق اهداف تضمین می‌کنند. (۲)

آنچه روشن است این است که، مفهوم سرمایه روان‌شناختی می‌تواند معرف تمایلات درونی، رفتاری و نیز خصوصیات مستمر افراد، تحت عنوان شخصیت باشد. شخصیت خصوصیات مستمری است که فرد از طریق آن‌ها تعامل و سازگاری خود را با دیگران و محیط اجتماعی تنظیم می‌نماید. از دیدگاه اریک فرم شخصیت مجموع کیفیت‌های موروثی و اکتسابی است که او را منحصر به فرد می‌کند. (۱۰) در تعریفی دیگر، آلپورت شخصیت را سازمان‌دهی پویای نظام‌های روانی-فیزیولوژیکی درون فرد تعریف می‌کند که سازگاری وی را نسبت به جهان تعیین می‌کند. (۱۱) پر واضح است که دامنه تعاریف موجود شخصیت از فرآیندهای درونی ارگانیک تا رفتارهای مشهود ناشی از تعامل افراد در نوسان است. (۱۲) تورینو (۱۳) معتقد است که شخصیت انسان به‌صورت یک کل سازمان یافته عمل می‌کند و در پرتو چنین کلیت و سازمانی نیز باید شناخته شود. بر اساس نظریه پنج عاملی شخصیت، مولفه‌های روان رنجوری، برون‌گرایی، گشودگی، موافق بودن و با وجدان بودن، تشکیل دهنده مفهوم شخصیت هستند. (۱۴ و ۱۵)

در کنار عوامل روان‌شناختی و همسو با ویژگی‌های شخصیتی در شکل‌گیری و تداوم روابط بین فردی، می‌توان به پیام‌های غیرکلامی اشاره کرد که فرد از طریق زبان بدن در ارتباطات به‌کار می‌گیرد. زبان بدن ارتباط غیرکلامی است که برای تمامی جنبه‌های برقراری ارتباط، بدون استفاده از تکلم صورت می‌گیرد و می‌تواند مواردی مانند تماس فیزیکی، حرکات چشم و لبخند باشد که بر اثر آن فرد جذاب، حرفه‌ای، قابل اعتماد و مهربان به نظر برسد. (۱۶) زبان بدن ارسال و دریافت پیام به طرق گوناگون، بدون استفاده از رمزهای کلامی است و شامل دو قسمت حرکات بدن و زبان آرایش و ظاهر بدن است. غالباً زبان بدن به‌صورت نیمه هوشیارانه بوده، کیفیت و چگونگی ارتباط را مشخص می‌کند. این زبان در فرهنگ‌های گوناگون، مفاهیم مختلفی دارد و تفسیر آن به موقعیت، فرهنگ، ارتباط موجود فرد با دیگری و جنسیت او بستگی دارد.

مروری بر پژوهش‌های صورت گرفته در این حوزه، صحت اهمیت سرمایه روان‌شناختی، ویژگی‌های شخصیتی و زبان بدن را به‌عنوان مفاهیم اصلی تحقیق حاضر تایید می‌کند. بدین روی، هاشمی نصرت آباد، خسروشاهی و بیرامی (۱۷) در پژوهشی تحت عنوان رابطه سرمایه روان‌شناختی و ویژگی‌های شخصیتی با رضایت شغلی، کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر تبریز را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش ایشان نشان داد که سرمایه روان‌شناختی و مولفه‌های آن با رضایت شغلی همبستگی مثبت و معنی‌داری دارند. همچنین بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، همسازی و وظیفه‌شناسی و بین ویژگی‌های شخصیت روان‌نژندی، تجربه‌پذیری با رضایت شغلی همبستگی مثبت، و بین روان‌نژندی و تجربه‌پذیری با رضایت شغلی همبستگی منفی و معنی‌دار وجود دارد. از دیگر نتایج تحقیق ایشان پیش‌بینی خودکارآمدی، روان‌نژندی، تجربه‌پذیری، وظیفه‌شناسی و سرمایه روان‌شناختی از رضایت شغلی کتابداران بود.

به این نتیجه دست یافتند که سرمایه روان‌شناختی و کیفیت زناشویی دارای همبستگی منفی می‌باشند. همچنین ایشان بین مولفه‌های سرمایه روان‌شناختی با کیفیت زناشویی رابطه منفی گزارش کردند. اسفندیاری، حکیم جوادی و غلامعلی لواسانی (۲۱) در پژوهشی به بررسی رابطه ابعاد شخصیت، عزت‌نفس و اضطراب اجتماعی در کاربران شبکه‌های اجتماعی پرداختند. نتایج تحقیق ایشان نشان داد افرادی که از نظر شخصیتی روان‌رنجور هستند و عزت‌نفس پایینی دارند، بیشتر تحت تاثیر شبکه‌های اجتماعی قرار می‌گیرند. ولی افرادی که از نظر شخصیتی برون‌گرا، انعطاف‌پذیر و مسئولیت‌پذیرند و عزت‌نفس بالایی دارند، کمتر تحت تاثیر شبکه‌های اجتماعی قرار می‌گیرند. با نگرش به مجموع این تحقیقات در خصوص ارتباط سازه‌های ویژگی‌های شخصیتی، سرمایه روان‌شناختی و زبان بدن، این ایده مطرح می‌شود که زبان بدن احتمالاً نقش واسطه‌ای بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی ایفا کند. لذا در این پژوهش برای تبیین رابطه بین دو متغیر، از زبان بدن به‌عنوان متغیر واسطه‌ای استفاده شده است، زیرا همانطور که بیان شد، با ویژگی‌های شخصیتی مرتبط است و در عین حال، همبندی بسیاری با سرمایه روان‌شناختی دانشجویان دارد. بدین ترتیب، با آگاهی به این که بررسی این موضوع به شکل تخصصی و با تاکید بر نقش واسطه‌ای زبان بدن بر نمونه‌ای خاص واجد اهمیت است، لذا این پژوهش در صدد پاسخگویی به این سؤال است: آیا زبان بدن ممکن است در رابطه بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی نقش میانجی داشته باشد؟

جهان بانی و وحدانی آملی (۱۸) در پژوهشی با عنوان بررسی میزان معیار ارتباط غیرکلامی و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، به این نتایج دست یافتند که میزان مهارت ارتباط غیرکلامی هشت و میزان موفقیت مربوط به برقراری ارتباط چشمی هم‌جهت با بیمار ۸۴/۴٪ و کمترین میزان مهارت مربوط به هم‌سطح قرار ندادن صندلی بیمار با دندان‌پزشک به میزان ۴۵/۸٪ و بعد تصدیق نکردن صحبت‌های بیمار با سر و گشاده‌روی به میزان ۴۸/۸٪ و نشستن روی صندلی با اندکی تمایل به سمت بیمار به میزان ۴۹/۷٪ بود.

حاجی یخچالی، مروتی و فتحی (۱۹) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیت، باورهای هوشی و هدف‌های پیشرفت با خودکارآمدی تحصیلی، به این نتیجه دست یافتند که ویژگی‌های شخصیت، هدف‌های پیشرفت و باورهای هوشی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه مثبت و معناداری دارد. پناهی و فتحی (۲۰) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه سرمایه روان‌شناختی و کیفیت زندگی زناشویی،

روش

روش تحقیق مورد استفاده توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان می‌باشد که در مجموع هجده هزار نفر بوده، که با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده تعداد سی صد و هشتاد نفر بر اساس جدول مورگان انتخاب، و پس از جمع‌آوری اطلاعات، تعداد ده نسخه از پرسشنامه‌های ناقص کنار گذاشته شد و تجزیه و تحلیل اطلاعات براساس سی صد و هفتاد پرسشنامه مربوط به دو بیست و پانزده دانشجوی پسر و صد و پنجاه و پنج دانشجوی دختر انجام گردید. برای جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسشنامه استفاده شده است. با نگرش به‌عنوان و گزینش متغیرهای تحقیق، ملاک‌هایی جهت ورود و خروج از پژوهش تدوین گردید.

ملاک‌های ورود و خروج

ملاک‌های ورود به پژوهش: اشتغال به تحصیل در مقطع کارشناسی و یا کارشناسی ارشد، رضایتمندی آگاهانه برای شرکت در تحقیق، سلامت جسمانی یا نداشتن نقص عضو و عدم ابتلا به بیماری‌های مزمن و حاد.

ملاک‌های خروج از پژوهش: عدم رضایت شرکت‌کنندگان در تکمیل سنج‌های مورد نظر و نبود دقت کافی در پاسخگویی به سوالات.

ابزارهای پژوهش

۱- پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی NEO: به وسیله کاستا و مک کری (۲۲) ساخته شده، و دارای شصت گویه است و پنج ویژگی شخصیتی از جمله، روان‌نژندی، برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری و گشودگی به تجربیات جدید، دلبذیر بودن و توافق‌جویی و مسئولیت‌پذیری را در بر می‌گیرد. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت پنج‌گزینه‌ای از کاملاً موافقم - پنج،

نفر اندازه‌گیری و گزارش دادند که بار عاملی مولفه‌های سرمایه روان‌شناختی در حد قابل قبولی یعنی سه دهم، است. (۳)

۳- پرسشنامه محقق ساخته زبان بدن: شامل ده سوال است و حالت‌های چهره‌ای و دست و پا را به صورت کلی بررسی می‌کند. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت پنج گزینه‌ای از کاملاً موافقم-پنج، موافقم-چهار، نظری ندارم-سه، مخالفم-دو و کاملاً مخالفم-یک ارزش گذاری شده است. جهت بررسی روایی این پرسشنامه، از روایی محتوایی استفاده شد که بر اساس آن، سوالات اولیه پرسشنامه در اختیار پنج تن از صاحب نظران رشته روانشناسی قرار داده شد و بعد از اعلام نظر و اصلاحیه‌های مربوطه، ده سوال در قالب پرسشنامه نهایی تدوین گردید. همچنین پایایی این پرسشنامه در نمونه سی صد و هفتاد نفری پژوهش حاضر، با بهره‌گیری از ضریب آلفای کرونباخ هفتاد و شش صد و هشتاد آمد. در پژوهش حاضر از روش‌های آماری معادلات ساختاری و تحلیل مسیر به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش استفاده شده است. لازم به ذکر است که تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS21 و AMOS انجام گرفته است.

موافقم-چهار، نظری ندارم-سه، مخالفم-دو و کاملاً مخالفم-یک ارزش گذاری شد. حداقل نمره برای هر کدام از زیرمقیاس‌ها شش و حداکثر سی است. بعضی از سوالات این پرسشنامه به صورت معکوس نمره گذاری می‌شود. گروسی فرشی ۱۳۸۰ پایایی پنج عامل اصلی این پرسشنامه را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب روان آزرده‌گی هشتاد و شش صد، برونگرایی هفتاد و سه صد، گشودگی به تجربه پنجاه و شش صد، سازگاری شصت و هشت صد و با وجدان بودن هشتاد و هفت صد گزارش کرده‌اند. در تحقیق نریمانی و همکاران (۲۳) که گروه نمونه آن هشتاد دانش آموز بودند، پایایی باز آزمون به مدت دو هفته برای مقیاس‌های این تست، بین هشتاد و شش صد تا نود صد و دامنه ضریب همسانی درونی آن شصت و هشت صد تا هشتاد و شش صد گزارش شده است. (۲۳)

۲- پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی PCQ: توسط لوتانز (۲) ساخته شده است. این پرسشنامه دارای بیست و چهار گویه است و شامل چهار حیطه امیدواری، خوش بینی، خودکارآمدی و تاب‌آوری است. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت شش گزینه‌ای از کاملاً مخالفم-یک تا کاملاً موافقم-شش، نمره دهی شده است. لازم به ذکر است که سوالات سیزده، بیست و بیست و سه این سنج به صورت معکوس نمره گذاری می‌شود. دامنه نمرات در این پرسشنامه بین بیست و چهار تا صد و چهل و چهار است. هرچه نمره بالاتر باشد نشان دهنده سرمایه روان‌شناختی بیشتر است. پژوهش قانع‌نیا، فروهر و جلیلی (۳) بر روی چهل و دو نفر از مدیران، پایایی کل این پرسشنامه را با استفاده از آلفای کرونباخ نود و هشت صد گزارش نمودند. همچنین ایشان روایی پرسشنامه را با بهره‌گیری از تحلیل عاملی تاییدی روی دو بیست و هفده

بحث و نتیجه

به منظور بررسی پیش فرض نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد فرض نرمال بودن برای متغیرهای اصلی پژوهش، ویژگی‌های شخصیتی، سرمایه روان‌شناختی و زبان بدن برقرار است. لذا در ادامه با توجه به فرضیه اصلی پژوهش که عبارت است از نقش میانجیگری زبان بدن در رابطه با ویژگی‌های شخصیتی و سرمایه روان‌شناختی، مدل اولیه پژوهش به همراه ضرایب مسیر استاندارد در نمودار شماره یک نشان داده شده است.

بر این اساس، الگوی پیشنهادی، تحقیق حاضر دارای دو بخش ساختاری و اندازه‌گیری است. بخش اندازه‌گیری در پی آن است تا نشان دهد که نشانگرها یا شاخص‌ها چگونه سازه‌های مکنون مفروض را می‌سنجند. در بخش ساختاری به تاثیر علی متغیرهای برون زاد بر متغیرهای درون زاد پرداخته می‌شود. برای تعیین کفایت برازندگی الگوی پیشنهادی پژوهش، از الگویابی معادلات ساختاری SEM، و از شاخص‌های کای اسکوتر، شاخص نیکویی برازش GFI، شاخص نیکویی برازش اصلاح شده AGFI، شاخص برازش افزایشی IFI، شاخص توکر-لویس TLI، شاخص برازش تطبیقی CFI، شاخص برازش هنجار شده NFI، ریشه میانگین مجذورات خطای برآورد RMSEA استفاده شد. نتایج به دست آمده از برازش مدل پیشنهادی اولیه نشان داد، داده‌ها با مدل، برازش مطلوبی دارند. جدول شماره یک نتایج برازش مربوط به الگوهای فرضی اولیه و نهایی با داده‌ها را نشان می‌دهد. نتایج جدول شماره یک حاکی از آن است که همه شاخص‌های ارائه شده، برازش کامل مدل را نشان می‌دهد. بدین روی، در مدل نهایی نسبت مجذور خی دو

جدول (۱) برازش مدل پیشنهادی با داده‌ها بر اساس شاخص‌های برازندگی

شاخص‌ها	χ^2	DF	χ^2/df	GFI	AGFI	IFI	TLI	CFI	NFI	RMSEA
الگوی نهایی	۷۴/۰۷	۲۷	۲/۷۴	۰/۹۶	۰/۹۵	۰/۹۸	۰/۹۷	۰/۹۶	۰/۹۳	۰/۰۳

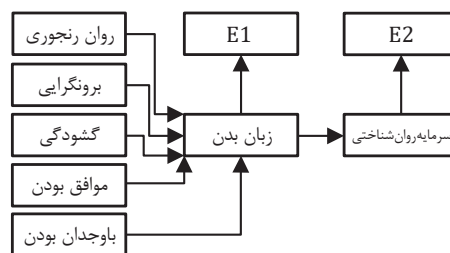
جدول (۲) پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم مدل مورد بررسی در دانش‌آموزان

مسیر	β	B	SE	نسبت بحرانی	مقدار احتمال
روان رنجوری ← زبان بدن	-۰/۳۱	-۲/۱۰	۰/۸۸۷	-۲/۵۵	۰/۰۰۱
برونگرایی ← زبان بدن	۰/۱۷	۲/۸۹	۰/۸۷	۳/۸۴	۰/۰۰۱
گشودگی ← زبان بدن	۰/۱۸	۰/۹۴۲	۰/۱۲۵	۴/۳۷	۰/۰۰۱
موافق بودن ← زبان بدن	۰/۱۰	۰/۳۷۲	۰/۱۱۶	۳/۷۴	۰/۰۰۱
باوجدان بودن ← زبان بدن	۰/۱۴	۰/۴۷۲	۰/۱۵۱	۳/۷۱	۰/۰۰۱
زبان بدن ← سرمایه اجتماعی	۰/۳۲	۰/۷۸۲	۰/۱۵۲	۵/۰۲	۰/۰۰۱

جدول (۳) نتیجه تحلیل میانجی برای بررسی نقش میانجیگری زبان بدن در ارتباط بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی

متغیر مستقل	متغیر میانجی	متغیر ملاک	مقدار بوت	خطای استاندارد بوت	حد پائین	حد بالا	مقدار احتمال
روان رنجوری	زبان بدن	سرمایه روان‌شناختی	-۰/۰۵	۰/۰۴۱	-۰/۰۲۱	۰/۰۵	p<۰/۰۵
			۰/۳۴	۰/۰۵۵	۰/۲۴	۰/۴۷	p<۰/۰۵
			۰/۳۴	۰/۰۴۲	۰/۱۱	۰/۳۶	p<۰/۰۵
			۰/۳۱	۰/۰۵۷	۰/۱۴	۰/۴۲	p<۰/۰۵
			۰/۴۴	۰/۰۸۴	۰/۲۹	۰/۵۷	p<۰/۰۵

شامل روان رنجوری، برون‌گرایی، گشودگی، موافق بودن و باوجدان بودن روی سرمایه روان‌شناختی از طریق زبان بدن به ترتیب مقادیر پنج صدم، سی و چهار صدم، بیست و چهار صدم، سی و یک صدم و چهل صدم، و چهار صدم به‌دست آمده که در سطح پنج صدم معنادار است. بنابراین فرضیه پژوهش (مولفه‌های شخصیت با میانجیگری زبان بدن، سرمایه روان‌شناختی را پیش‌بینی می‌کند). تأیید می‌شود.

نمودار (۱) مدل اولیه پژوهش به همراه ضرایب مسیر استاندارد

به درجه آزادی یا مجذور کای نسبتی ۲/۷۴، شاخص نیکویی برازش برابر با نود و پنج صدم، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته برابر با ۰/۹۵۴، شاخص برازندگی افزایشی برابر با ۰/۹۸۱، شاخص توکر- لویس برابر با ۰/۹۷۲، شاخص برازندگی هنجار شده برابر با نود و شش صدم و شاخص ریشه میانگین مجذورات خطا برابر با سه صدم می‌باشد. جدول شماره دو ضرایب مسیرهای مستقیم و سایر پارامترهای اندازه‌گیری متغیرهای این مدل را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج جدول شماره دو ضریب مسیر استاندارد برای همه مسیرها در مدل تدوین شده معنادار است. ($p < 0/01$) برای بررسی نقش میانجیگرانه زبان بدن در ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی و سرمایه روان‌شناختی از برنامه تحلیل میانجیگرانه (۲۴) استفاده گردید که نتایج در جدول شماره سه ارائه شده است. نتایج جدول شماره سه نشان می‌دهد که اثر غیرمستقیم مولفه‌های شخصیت

بحث و نتیجه‌گیری

همان‌طور که بیان شد، در کنار عوامل روان‌شناختی و همسو با ویژگی‌های شخصیتی در شکل‌گیری و تداوم روابط بین فردی، می‌توان به پیام‌های غیرکلامی اشاره کرد که فرد از طریق زبان بدن در ارتباطات خود به‌کار می‌گیرد و نقش مهمی در تعاملات اجتماعی او ایفا می‌کنند. (۱۷) بدیهی است بررسی چنین مفاهیمی می‌تواند به رشد یکپارچه افراد و پویایی و سازماندهی شخصیت آن‌ها کمک نماید. شخصیتی که زمینه‌ساز تعامل و سازگاری فرد با دیگران و محیط اجتماعی است (۱۱) و به گفته تورینو ۲۰۱۲ به نقل از (۱۵ و ۱۴) به صورت یک کل سازمان یافته عمل می‌کند و در پرتو چنین کلیت و سازمانی نیز باید شناخته شود. پر واضح است که پرداختن به مسایل با چنین دیدگاهی به‌ویژه برای قشر حساس دانشجویان از ارزش خاصی برخوردار است و لذا این مطالعه به دنبال تحقق بخشیدن به چنین ضرورتی بوده است. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین مولفه‌های شخصیت و سرمایه روان‌شناختی با میانجیگری زبان بدن در دانشجویان انجام گرفته است. بدین روی، نتایج آزمون تحلیل مسیر نشان داد که شاخص‌های برازش مدل تدوین شده میانجیگرانه معنی‌دار است و بنابراین می‌توان بیان کرد که زبان بدن توانسته است در رابطه بین ویژگی‌های شخصیت با سرمایه روان‌شناختی نقش واسطه‌ای ایفا نماید. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های هاشمی نصرت آباد، خسروشاهی و بیرامی، (۱۷) حاجی یخچالی، مروتی

آوولیو، (۲) هاشمی نصرت آباد، خسروشاهی و بیرامی (۱۷) همخوانی دارد.

محدودیت‌ها: به این نکته باید توجه داشت که این پژوهش در شهر کرمان و بر روی گروه دانشجویان یک دانشگاه انجام شده است. از آنجایی که در بین مناطق گوناگون کشور تفاوت‌های جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی وجود دارد، باید در تعمیم نتایج این پژوهش به سایر مناطق محتاط بود. همچنین با نگرش به اینکه ممکن است دیدگاه و بینش افراد در طول زمان تغییر کند، لذا نمی‌توان انتظار پایداری نتایج در بلندمدت را داشت.

پیشنهادات: پیشنهاد می‌شود مطالعات کمی مشابه در زمینه متغیرهای این تحقیق و نیز بررسی‌های کیفی در جهت کاوش عمیقتر دیدگاه دانشجویان به تفکیک جنسیت آنان، توسط محققان دیگر صورت گیرد.

و فتحی (۱۹) همخوانی دارد. نتایج به‌دست‌آمده از نقش میانجیگرانه ساده با استفاده از روش خودگردان سازی نشان داد که روان رنجوری اثر غیرمستقیم معناداری از طریق زبان بدن روی سرمایه روان‌شناختی دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های هاشمی نصرت آباد، خسروشاهی و بیرامی (۱۷) همخوانی دارد. همچنین نتایج این آزمون نشان داد که برون‌گرایی اثر غیرمستقیم معنی‌داری از طریق زبان بدن روی سرمایه روان‌شناختی دارد.

نتایج به‌دست‌آمده از نقش میانجیگرانه ساده با استفاده از روش خودگردان‌سازی نشان داد که گشودگی اثر غیرمستقیم معناداری از طریق زبان بدن روی سرمایه روان‌شناختی دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های رحمانی، بنی‌اسدی (۲۵) همخوانی دارد. در زمینه مولفه موافق بودن به‌عنوان یکی دیگر از ویژگی‌های شخصیتی، نتایج نشان داد که موافق بودن اثر غیرمستقیم معنی‌داری از طریق زبان بدن روی سرمایه روان‌شناختی دارد که این نیز با نتایج پژوهش هاشمی نصرت آباد، خسروشاهی و بیرامی (۱۷) همسو است. و نیز نتایج به‌دست‌آمده از نقش میانجیگرانه ساده با استفاده از روش خودگردان‌سازی نشان داد که با وجدان بودن اثر غیرمستقیم معنی‌داری از طریق زبان بدن روی سرمایه روان‌شناختی دارد. این یافته نیز با نتایج پژوهش‌های لوتانز، یوسف و

References:

1. Sajjadi, M. (Dissertation) The study of the relationship between social development and non-verbal communication among students. Shahid Bahonar university of Kerman.; 2011. [Persian]
2. Luthans F, Youssef CM, Avoil BJ. Psychological capital: developing the Human copetitiveedge. Oxford, UK: Sage; 2007.
3. Ghane Nia M, Frouhar M, Jalili S. The effect of teachers' psychological capital training on increasing eEmployee's job excitement. Positive psychological research 2015;3(3):59-72 [Persian]
4. Recharadson G, P. W. Mental health promotion through resilience and resiliency education. Emergency mental health. 2001;4:65-75.
5. Luthans F, Youssef CM. Emerging positive organizational behavior. J manage. 2007;3(3):21-39.
6. Snyder, R. C. Handbook of hope. San Diego: academic press Seligman, M. E. P. Authentic happiness. New York: free press.; 2000.
7. Bandura A. An agentic perspective on positive psychology the science of human flourishing. (Ed.) ISJL, editor. New York: Praeger. 2007.
8. Seligman M. Two concepts of social capital: Bourdieu vs paper. ISTR; Dublin, Ireland 2002.
9. Taylor S, Kemeny M, Reed G, Bower J, Grunewald T, . Psychological resources, positive illusions and health. American psychologists. 2000; 55:99-109.
10. Maylee R. Personality: construct, creating and evolving. Tehran: Tehran university press.; 2006. [Persian]
11. Shooltz A. Personality theories. Tehran: Homa publication.; 2009. [Persian]
12. Pervin L, Oliver J. Personality (theory and research). Tehran Aiser press; 2002. [Persian]
13. Turiano NA, Shaven D, Whiteman SE, Hampton BW, Robert S, Daniel K. Personality and substance use in midwife: conscientiousness as a moderator and the effects of trait change. Journal of research in personality. 2012;46:295-305.
14. Fathi Ashtiani A. Psychological tests-personality assessment and mental health. Tehran: Be'sat publishing house. [Persian]
15. Haghshenas H, . Five factor of personality. Shiraz university of medical sciences. 2006:86-100. [Per-

sian]

16. Rohi F, Zaraei H, Akhundi N. The relationship between body language and perception of social interaction. *Social science research*. 2017;6(1):147-56. [Persian]

17. Hashemi Nusrat Abadi T, Bahadori Khosroshahi J, Beirami M. The relationship between psychological capital and personality traits with job satisfaction in librarians of public libraries of Tabriz city. *Journal of Shahid Beheshti university of medical sciences*. 2012;17(6):312-8. [Persian]

18. Jahanbani J, Wahdani Amoli A. Evaluation of non-verbal communication and its related factors among dental students of Islamic Azad university. *Research in dental sciences*. 2009;6(1):47-52. [Persian]

19. Haji Yekhhallali AR, Morovvati Z, Fathi F. Relationship between personality characteristics, intelligence beliefs and goals of progress with academic self-efficacy in high school girl students. *Personality and individual differences*. 2014;3(4):75-92. [Persian]

20. Panahi A, Fatehizadeh M. The relationship between components of psychological capital and quality of marital life among couples in Isfahan. *Quarterly journal of women and society*. 2014;5(1) [Persian]

21. Esfandiari Z, Hakim Javadi M, Gholamali Lavasani M. (Dissertation) The relationship between personality dimensions, self-esteem and social anxiety in social networking users. Guilan university; 2013. [Persian]

22. Costa PJ, Mc Crae R, . Personality and five-factor model of personality. *Journal of personality disorders*. 1990;4(4):362-71.

23. Narimani M, Eini M, Dehghan HR, Gholamzadeh H, Saffarinia M. Comparison of five great personalities self-efficacy in normal and talented students. *School psychology*. 2013;2(3):(164-179). [Persian]

24. Hayes AF, Preacher KJ. Statistical mediation analysis with a multicategorical independent variable. *British journal of mathematical and statistical psychology*. 2014; 67:451-470

25. Rahmani R, H. BA. The effect of non-verbal communication training on shrinking. *Journal of thought and behavior in clinical psychology*. 2012;7 (26). [Persian]